

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯШЕЛ ҮЗЭН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КҮГЕШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

2021 елның 17 августы

№50

Күгеш авыл җирлеге Советының 2021 елның 4 мартындагы 30 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Күгеш авыл җирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә кермәгән һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә (Татарстан Республикасы Зеленодол муниципаль районының Күгеш авыл җирлеге Советының 2021 елның 16 апрелендәге 34 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, "әйләнә-тирә мохитне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгеш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Күгеш авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңадан җитештерү максатларында, Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районының "Күгеш авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районы Күгеш авыл җирлеге Советы Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләренә кермәгән җирләренә билгеләү турында **каrar итте:**

1. Күгеш авыл җирлеге Советының 2021 елның 4 мартындагы 30 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Күгеш авыл җирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә кермәгән һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә (Татарстан Республикасы Зеленодол муниципаль районының Күгеш авыл җирлеге Советының 2021 елның 16 апрелендәге 34 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә түбәндәге үзгәрешләрне кертүгә:

1.1. 1 статьяның алтынчы абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
"Агач- диаметры 8 см. дан да ким булмаган төгәл чагылдырылган кәүсәле үсемлек»

1.2. 1 статьяның унөченче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::
"Компенсация ягыннан яшелләндрү - юк ителгән яки зыян күргән яшел үсентеләр урынына яңадан утырту һәм аларны тулысынча үсеп китүгә кадәр саклап калу.»

1.3. 3.4.3 пункт. түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Күгеш авыл жирлеге Советы карары белән расланган агач утыртмаларының бәясен исәпләү һәм компенсацион яшелләндрү методикасы нигезендә исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла. Рөхсәтнең гамәлдә булу срогы-90 көн.»

1.4. 3.14 пунктны төшереп калдырырга.

2. Ташлана торган яшел утыртмаларның бәясен исәпләү һәм компенсация яшелләндрүен үткәрү методикасын раслау (1 нче кушымта)

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>), Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының рәсми сайтында(<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә бастырып чыгарырга һәм Күгеш авыл жирлегенең мәгълүмати стендларында: Күгеш авылы, Мәктәп яны урамы, 1 йорт (авыл жирлеге администрациясе бинасы), Күгеш авылы, Совет урамы, 17 йорт (авыл мәдәният йорты бинасы) урнаштырырга.

Күгеш авыл жирлеге башлыгы,
Совет рәисе

А.А.Гатауллин

Күгеш авыл жирлеге
Советынын
2021 елның 17 августындагы
№50 карарына
1 нче кушымта

СҮТЕЛӘ ТОРГАН ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫҢ БӘЯСЕН ИСӘПЛӘУ ҺӘМ КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ МЕТОДИКАСЫ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Методика Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Күгеш авыл жирлеге бюджетына Күгеш авыл жирлеге территориясендә урнашкан яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очраklarында компенсацион яшелләндрү өчен кертелергә тиешле түләүләрне исәпләү өчен билгеләнгән.

1.2. Методика кулланыла:

- Күгеш авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләргә кагылышлы хужалык эшчәнлеген тормышка ашырганда барлыкка килергә мөмкин булган потенциал зыяны бәяләү өчен инвестиция проектларының әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү һәм аларның экологик экспертизасы бүлекләрен әзерләү барышында;

- яшел үсентеләрне дәрәс кискән (сүтелгән) өчен түләү күләмен исәпләгәндә;

- яшел үсентеләрне мәжбүри күчереп утыртканда (яшел үсентеләрнең 1/2 өлеше);

- башка очраklarда Күгеш авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның бәясен билгеләү белән бәйле.

1.3. Яшел үсентеләрне сүтү (кисү) белән китерелә торган зыян яшел утыртмаларның урнашу урыны, яшелләндрү объектларының экологик һәм социаль әһәмияте кебек факторларның әһәмиятенә йогынтысын исәпкә алып исәпләнә.

1.4. Законсыз кисү, юк итү, зыян китерү, казып алу өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы. Законда билгеләнгән тәртиптә салына торган административ яки жинаять жәзасын үтәү гаепле затларны әйләнә-тирә мохиткә зыяны тулысынча каплаудан азат итми.

Агач, куаклар һәм лиан үстерүгә, шулай ук аларны юкка чыгарылган яки зыян күргән яшкә кадәр тәрбияләү белән бәйле чыгымнар бәяләре һәм нормативлары агач, куакларның (Сбц) төп төрләрен юк иткәндә (кисү, сүтү) һәм (яки) яшел утыртмаларны юк иткәндә (кискәндә) компенсация бәясен исәпләү методикасы нигезендә исәпләп чыгарылган төп төрләренә эквивалент база бәяләре белән билгеләнә.

1.5. Натураль рәвештә яшелләндрү торак пункт территориясендә үткәрелә, анда Яшел утыртмаларга зыян китерү яки юк итү күздә тотыла яисә юкка

чыгарыла, юкка чыгарыла торган агачлар, куаклар саны зарарланган яки юк ителгән агачлар, куаклар саныннан ким була алмый, ә булдырыла торган газон, чәчәк майданы зарарланган яисә юк ителгән газон, чәчәк түтәлләре, табигый үлән катламы майданыннан ким була алмый.

Акчалата рәвештә компенсацион яшелләндерү кызыксынучы зат тарафыннан юкка чыгарылган (киселгән, сүтелгән) һәм (яки) зыян күргән яшел үсентеләрнең (алга таба - яшел утыртмаларның компенсация бәясе) компенсацион бәясен түләү юлы белән натураль рәвештә компенсацион яшелләндерүне гамәлгә ашыру мөмкин булмаганда гамәлгә ашырыла. Яшел утыртмаларның компенсацион бәясен исәпләүне Күгеш авыл жирлегә башкарма комитеты яшел утыртмаларның компенсация бәясен исәпләү һәм яшелләндерү методикасы нигезендә башкара.

2. ЯШЕЛ ҮСЕНТЕЛӘРНЕ КЛАССИФИКАЦИЯЛӘУ ҺӘМ ИДЕНТИФИКАЦИЯЛӘУ УТЫРТМАЛАРНЫҢ БӘЯСЕН БИЛГЕЛӘУ ӨЧЕН. КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ

2.1. Төп төр яшел утыртмаларның компенсацион бәясен исәпләү өчен, функциональ билгеләнешенә һәм территорияләрнең урнашуына карамастан, үсемлекләрнең түбәндәге классификациясе кулланыла.:

-яшеллек;

-куак;

- травянистый покров (газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре).

2.2. Төрле агач һәм куаклар токымнары үз кыйммәтләре (декоратив үзлекләре) буенча төркемнәргә берләштерелә.

1 нче таблицада күрсәтелгән 4 төркем бүленә: ылыслы агачлар һәм куаклар; 1 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар (аеруча кыйммәтле); 2 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар; 3 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар (аз кыйммәтле).

1 таблицада санап үтелмәгән агач һәм куаклар токымнары тиешле төркемгә охшаш билгеләр буенча тиндәштерелә.

Таблица 1

Агач һәм куакларны аларның кыйммәтләре буенча бүлү (декоратив үзлекләре)

Ылыслы агачлар һәм куаклар	Яфраклы агачлар һәм куаклар		
	1 нче төркем	2 нче төркем	3 нче төркем
Чыршы, кедр, карагач, пихта, нарат, туя, можжевельник, тис, башка ылыслы токымнар	Акция: бархат амурский, вяз, имән, ива (Ак, вавилонская, остролистная, рус), каштан конский, клен (ясенелист кленнан тыш), юкә, лох, чикләвек, ясень; куаклар:	Каен, боярышник (штамб формасы), жиләк-жимеш декоратив (алма, слива, груша, абрикос һ. б.), миләш, тирәк (Ак, Берлин, Канада, кара, пирамидаль),	Ива (1 нче төркемдә күрсәтелгәннәрдән тыш), ясенелист, ольха, осина, тополь (бальзамик); куак:

	самшит, бирючина (бигрэк тә пестролист формалары), форзиция, рододендрон, кин яфраклы токымнар	шомырт; куаклар: спирея, боярышник, карлык, куыкчы	арония, крушина, бересклет, кыргый үсүчө куак таллары, башка яфраклы токымнар
--	--	---	--

Таблица 2

Әһәмияте коэффициенты кыйммәтләре карап төркемә агачның диаметры һәм кәүсәнең диаметры

№ п/п	Яшелләнделерелгән территорияләрнең үсемлекләрен классификацияләү	Диаметры, см	Агачның бәясә коэффициенты, Кцд
Ылыслы токым			
1.	Ылыслы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,2
Яфраклы токымнар			
2.	1 нче төркем яфраклы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,2
3.	2 нче төркем яфраклы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,0
4.	3 нче төркем яфраклы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	0,8

2.3. Агачлар шаулап исәпләнә. Әгәр агач тамыр муенынан 1,3 м биеклектә 8 см диаметрлы берничә ствол булса, исәп-хисапта һәр кәүсә аерым исәпкә алына. Клен ясенелистный дип санарга бер агач булу-булмауга карамастан, саны стволлар, растущих бер тамыр.

2.4. Төркемнәрдә куаклар штуклап исәпләнә. Тере шәһәрчәктә киселә торган куакларның саны ике катлы бүлмә, 3 куак - бер бүлмә янында, һәр куак метрына 5 куак исәбеннән билгеләнә.

2.5. Үзбушаткыч агачлар һәм куаклар (бердәм сомкнутый полог барлыкка китерә торган үзбушаткыч һәм үзбушаткыч токымлы агачлар һәм (яки) куаклар) үсемлекләре саны һәр 100 кв. м. га 20 агач исәбеннән билгеләнә.

2.6. Үзбушаткыч агачларның 3нче төркеменә караган һәм 5 см диаметрлы кәүсә диаметрында житмәгән үзбушаткыч агачлар компенсация бәясен исәпләгәндә исәпкә алынмый.

2.7. Газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре саны квадрат метр мәйданнан чыгып билгеләнә.

3. Юк иткәндә (кисү, кисү)компенсация бәясен исәпләү

һәм (я) яшел үсентеләрне зарарлау

Компенсация бәясе - зарарланган яки юк ителгән вакытта аларның кыйммәтләрен, шул исәптән яшел үсентеләрне булдыруга һәм карап тотуга киткән чыгымнарны да кертеп, юкка чыгарыла торган яшел үсентеләргә ирешү өчен кирәкле һәм житәрлек булган чыгымнарны да кертеп, исәпкә алу өчен билгеләнә торган яшел үсентеләрне бәяләү.

3.1. Яшел утыртмаларның компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$S_{кс} = S_{ксі}$, кая:

$S_{кс}$ - яшел үсентеләрнең компенсация бәясе, сум.;
 $S_{ксі}$ - яшел утыртмаларның i төренең компенсация бәясе (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы), сум.

3.2. Яшел утыртмаларның аерым төрләренең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән покры, чәчәклекләр) компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$S_{ксі} = (S_{бц} \times K_з \times K_{норм} \times K_{антр} \times K_в \times K_{сост}) \times N$, кая:

$S_{ксі}$ - яшел утыртмаларның i төренең компенсация бәясе (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән капламы, чәчәк түтәлләре), сум.;

$S_{бц}$ - төп төр агач, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чәчәк түтәлләре (1 агач, 1 куак, 1 куак, 1 погонлы Тере шәһәр метры, 1 кв. метр табигый үлән катламы, 1 кв. метр газон, 1 кв. метр чәчәклек), сум.;

$K_з$ - яшел утыртмаларның социаль-экологик әһәмиятенә төзәтмәләр коэффициенты;

$K_{норм}$ - торак пунктларның яшел үсентеләр белән тәмин ителеше коэффициенты;

$K_{антр}$ - торак пунктның антропоген йөкләнеше коэффициенты;

$K_в$ - яшел утыртмаларның су саклау кыйммәтенә төзәтмәләр коэффициенты (су саклау зонасына төзәтмәләр коэффициенты);

$K_{сост}$ - яшел утыртмаларның сыйфатлы торышына төзәтмәләр коэффициенты;

N - i төрдөгө (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чэчэк түтэллэре), юкка чыгарылырга тиешле яшел үсентелэр саны, шт., п. м, кв. м.

3.3. Төзөтү коэффициентларының әһәмияте:

3.3.1. Кз-яшел утыртмаларның социаль-экологик әһәмиятенә төзөтмэләр коэффициенты яшел утыртмаларның социаль, тарихи-мәдәни һәм табигатьне саклау әһәмиятен исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

2,5 - региональ һәм жирле әһәмияттәге аеруча саклаулы табигать территорияләре һәм рекреацион зоналар өчен;

1,5 - торак зоналар өчен;

0,7 - территориаль планлаштыру һәм шәһәр төзелешен зоналаштыру документлары нигезендә торак пунктлар жирләре составына керүче башка территорияләр өчен.

Кнорм - торак пунктларның яшел үсентеләр белән тәмин ителеше коэффициенты торак пунктлар өчен гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр мәйданы нормативларыннан чыгып билгеләнә.

Билгеләнә: 1 - гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр мәйданы нормативын үтәгәндә, 1 нче йорт, анда яшелләндерелгәнлек өлеше, $D = S_{\text{факт}} / \text{нормалар}$, кайда:

$S_{\text{факт}}$ - торак пунктның бер кешесенә туры килә торган гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләрнең факттагы мәйданы.

Норма - торак пунктның бер кешесенә гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр мәйданы нормативы, м :

1,2 - каршындагы $0,5 < D < 1$;

1,4 - каршындагы $0 < D < 0,5$.

Кантр - торак пунктларның антропоген йөкләнеше коэффициенты кешенең әйләнә-тирә мохиткә хужалык эшчәнлегенең йогынтысы дәрәжәсен исәпкә ала

Билгеләнә:

1 - сәнәгать һәм фәнни-белем бирү зонасы өчен;

0,9 - инновацион зонаның үсеше;

0,7 - урман сәнәгате һәм агросәнәгать зонасы өчен.

Кв - су саклау зонасына төзөтмэләр коэффициенты яшел утыртмаларның су саклау функцияләрен исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

2,5 - яр буе зонасында урнашкан яшел үсентеләр өчен;

1,8 - ачык сулык саклау зонасында (сулык) урнашкан яшел үсентеләр өчен-1,0-калган территорияләр өчен.

Ксост - яшел утыртмаларның хәзерге торышына төзөтмэләр коэффициенты яшел утыртмаларның факттагы торышын исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

1,0 - яшел үсентеләр өчен яхшы хәлдә;

0,5 - яшел үсентеләр өчен канәгатьләнәрлек хәлдә;

0,2 - яшел үсентеләр канәгатләнәнерлек хәлдә түгел.

Юк ителгән яшел утыртмаларның факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаганда, $K_{\text{сост}} = 1$ кабул ителә.

3.3.2. Юкка чыгарылган (киселгән, жимерелгән) яшел утыртмаларның төр составын һәм факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаган очракта, зыян күләмен исәпләү яфраклы агачларның (аеруча кыйммәтле) 1 нче төркеменен максималь бәяләү бәясе буенча үткәрелә һәм $K_{\text{сост}} = 1$ кабул ителә.

3.3.3. Үсешне туктатуга китерми торган агач һәм куакларга зыян килгәндә, зыян салынган агачның яисә яшелләндерү объектының компенсация бәясеннән 0,5% күләмендә исәпләнә. Яшел үсентеләрне үз белдеген белән сүткән очракта зыян 5 тапкыр күләмдә исәпләнә. Сүтелгән яки зыян күргән утыртмаларның бәясе күрсәтелгән кагыйдәләргә туры китереп исәпләнә.

3.4. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен исәпләү нормативлары яшелләндерү объектларын төзү

3.4.1. Яшел утыртмаларның һәм яшелләндерү объектларының компенсация бәясен исәпләү нормативлары өчен яшел утыртмаларның база бәяләре кабул ителә.

3.4.2. Агачның база бәясе, токымыннан чыгып, түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$Сбцд = (Спд_j + Суд \times Квпд) \times Кцд, \text{ кайда:}$$

Сбцд - база бәясе бер агач агымдагы чорга, сум.;

Спд - агымдагы чорга утырту материалының (агачның) бәясен исәпкә алып, бер агач утыртуның смета бәясе-сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

j - агач токымнары төркеме аларның кыйммәтләре буенча (1 таблица нигезендә билгеләнә):

ылыслы агачлар һәм куаклар өчен - 7,

1 нче һәм 2 нче төркем-5 нче группа яфраклы агачлар һәм куаклар өчен,

3 нче төркемдәге яфраклы агачлар һәм куаклар өчен-2.

Суд-агымдагы чорга бер агачны карауның смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Квд-агымдагы чорга агачларны торгызу чыгымнарын исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны;

Кцд-агач кыйммәтләренен коэффициенты (1, 2 таблицалар нигезендә билгеләнә).

3.4.3. Бер куакның, тере шәһәрнең 1 погонлы 1 метрының база бәясе формула буенча билгеләнә:

$$Сбцк = Спк + Сук \times Квпк, \text{ кайда:}$$

Сбцк - бер куакның база бәясе, агымдагы чорга 1 метр тере табигатьнең 1 метры, сум.;

Спк - агымдагы чорга утырту материалының (куакның) бәясен исәпкә алып, бер куак утыртуның смета бәясе, 1 погонлы Тере шәһәр метры, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

- Куак өчен еллык карауның смета бәясе, агымдагы чорга тере шәһәрнең 1 погонлы метры, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Кпк-бер куакны торгызу чыгымнарын исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны, агымдагы чорга 1 погонлы тере чишмә метры.

Юк ителә торган (киселә торган, киселә торган) яшел үсентеләр өчен компенсацияне исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны:

агачлар өчен - 3 ел;

куаклар өчен-1 ел;

газоннар һәм чәчәкләр өчен-1 ел.

3.4.4. Үлән катламының база бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә::

$$\text{Сбцт} = \text{Спт} + \text{Сут}, \text{ где:}$$

Сбцт - агымдагы чорга 1 квадрат метр үлән катламының база бәясе - сум.;

Спд-агымдагы чорга утырту материалының бәясен исәпкә алып, 1 квадрат метр газон жайланмасының смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Агымдагы чорга газонның 1 квадрат метрына еллык карауның тәүлеклек смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә).

3.4.5. Чәчәклекнең база бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә::

Сбцц = Спц + Суц, кайда:

Сбцц - агымдагы чорга 1 квадрат метр чәчәклекнең база бәясе - сум.;

Спц - агымдагы чорга утырту материалының бәясен исәпкә алып, 1 квадрат метр чәчәклек урнаштыруның смета бәясе - сум.;

Суц - агымдагы чорга 1 квадрат метр чәчәклек карауның смета бәясе - сум.

Исәпләү өчен кулланыла торган
яшел утыртмаларның компенсация бәясе күрсәткечләр

Яшел үсентеләрне классификацияләү (ЗН)	Яшел утыртмаларның төре (тибы)	2019 елның 4 кварталы бәяләрендә ЗН булдыру буенча эшләрнең бәясе (сум) НДС белән	Утырту материалының бәясе 2019 елның 4 кварталы бәяләрендә НДС белән бәяләнгән (сум)	Утырту материалының бәясен исәпкә алып, утыртуның смета бәясе (сум)	2019 елның 4 кварталы бәяләрендә еллык карауның смета бәясе НДС белән (сум)

		(сум)			
1	2	3	4	5	6
Ылыслы агачлар I бер.	- чөнечкеле чыршы	1577,77	1104,94	2682,71	1278
	- туя	1577,77	650,37	2228,14	1278
	- гади нарат	1577,77	265,65	1843,42	1278
Агачлар I төркем I берәмлек	- каштан	1577,77	3894,80	5472,57	1278
	- гади карама	1577,77	2035,35	3613,12	1278
	- төрле яфраклы юкә	1577,77	1559,01	3136,78	1278
	- очлы яфраклы клен	1577,77	1469,30	3047,07	1278
	- корычагач	1577,77	606,71	2184,48	1278
	- чикләвек	1577,77	219,49	1797,26	1278
Агачлар II төркем I берәмлек	- алмагач	1577,77	249,91	1827,68	1278
	- миләш	1577,77	227,91	1805,68	1278
	- дүләнә	1577,77	1956,78	3534,55	1278
	- каен	1577,77	841,95	2419,72	1278
	- шомырт	1577,77	2596,59	4174,36	1278
	- тирәк	1577,77	1473,33	3051,1	1278
Агачлар III төркем I берәмлек	- тал	1577,77	472,96	2050,73	1278
Куаклар I берәмлек					
- ылыслылар	артыш	1577,77	309,41	1887,18	1278
	- дүләнә	1577,77	555,42	2133,19	1278
	- барбарис	1577,77	177,92	1755,69	1278
	- сары акция	1577,77	199,34	1777,11	1278
Газон, табигый үлән катламы, чәчәк түтәлләре, I кв. м	Гади газон, чәчәк түтәлләре	160,80	64,8	225,60	295,2

* Яшел утыртмаларны алганда зыян (зыян) күләме алдагы чорда товарларга (эшлэргә, хезмэт күрсәтүлэргә) куллану бәяләрененң үзгәрүен исәпкә алуы коэффициент – дефлятор коэффициентын исәпкә алып үзгәртелергә тиеш.

4. ЯШЕЛЛЭНДЕРҮДЭН АЛЫНГАН АКЧАЛАРНЫ КЕРТҮ ҺӘМ КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ КОМПЕНСАЦИСЕ

5.1. Сүтелә торган яшел үсентеләр өчен акча хисабыннан барлыкка килә:

- сүтелгән яшел үсентеләр өчен түләү бәясе
- яшел утыртмаларның законсыз сүтелүенә китерелгән зыянны каплау (компенсацияләү)

- яшел үсентеләргә зыян китергән өчен административ хокук бозулар турындагы законнар нигезендә алына торган штрафлар

- гражданның һәм юридик затларның, шул исәптән чит ил затларының, яшел үсентеләрне яклау һәм үстерү максатларына ирекле кертемнәре

- башка чыганақлардан керү

4.2. Яшел үсентеләрне юк иткәндә (кисү, сүтү) һәм (яки) зыян күргәндә, шулай ук компенсация яшелләндрүдән алынган акчалар Яшел Үзән муниципаль районының Күгеш авыл жирлегә бюджетына керә.

4.3. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен кертүдән алынган акчалар өстенлекле тәртиптә юкка чыгарылган яки зыян күргән яшел үсентеләрне янадан торгызуга, шулай ук түбәндәге төр эшләрне финанслауга тотыла. :

- гомуми кулланылыштагы яшелләндрү объектларының гамәлдәге яшел утыртмаларын карап тоту һәм реконструкцияләү;

- үсентеләрне һәм орлықларны, уңдырышлы грунтны сатып алу, утырту материалын китерү, туфрақ әзерләү, агач һәм куақлар утырту, газон һәм чәчәкләр урнаштыру;

- яшелләндрү чараларын гамәлгә ашыру өчен махсус техника сатып алу (утырту, су сибү, күчереп утырту, чабу һ.б.) һәм яшелләндрү өлкәсендә башка максатларда.